

Nový nástroj pro prezentaci vybraných zátěží životního prostředí Envirometr

Každou hodinu, minutu a vteřinu vytváříme kontinuální tlak na životní prostředí a ekosystémové služby, na kterých je naše společnost existenčně závislá. Jak tento tlak vypadá v čase, simuluje na vybraných ukazatelích životního prostředí v ČR náš **Envirometr** <https://issar.cenia.cz/envirometr/>.

Účelem Envirometru je **zvýšit povědomí o zátěži životního prostředí**. Roční

datové úhrny představují pro běžného uživatele těžko představitelná množství. Většina lidí, odborníky nevyjímaje, má problém představit si třeba milion tun. Naopak informace, že za krátkou dobu od načtení stránky se vyprodukovalo pět tatrovek emisí a byla zabrána zemědělská půda velikosti dětského hřiště, už poskytuje perspektivu, kterou z ročních úhrnů nelze získat.

Voda

Spotřeba vody v domácnostech	126 543 620 m ³ <small>od začátku roku</small>	1 329 m ³ <small>od načtení stránky</small>
+ Další informace		
Spotřeba vody na obyvatele v domácnostech	12 541 litrů na osobu <small>od začátku roku</small>	0 litrů na osobu <small>od načtení stránky</small>
+ Další informace		
Ztráty vody ve vodovodní síti	32 717 601 m ³ <small>od začátku roku</small>	343 m ³ <small>od načtení stránky</small>
+ Další informace		

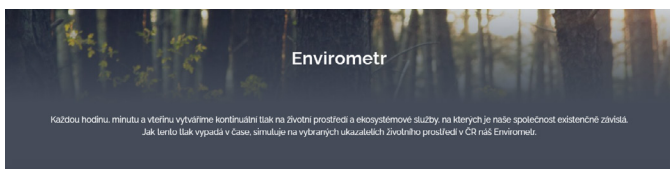
Lesy

Envirometr **vychází z reálných dat**, která jsou sbírána jednak CENIA, českou informační agenturou životního prostředí, ale i dalšími institucemi, např. Českým statistickým úřadem, státní správou, Českým hydrometeorologickým ústavem atd. Všechna data jsou dostupná v Informačním systému statistiky a reportingu životního prostředí ISSaR a jsou řádně opatřena zdrojem. Pro potřeby Envirometru jsou roční data pro daný fenomén přepočtena na vteřinový krok a následně na nativní jednotky.

Cílem Envirometru primárně není poskytovat data, ale nabídnout perspektivu, kterou data na hlavním datovém portálu ISSaR neu-

možňují. Pro prezentaci na Envirometru byly proto vybrány ukazatele, které jsou nejen důležité, ale zároveň mají lidsky uchopitelný vteřinový rozměr.

Pro podrobnější prezentaci a hodnocení složek a stavu životního prostředí v České republice pak slouží např. Zpráva o životním prostředí ČR, Zprávy o životním prostředí v krajích ČR (tzv. krajské zprávy), Statistická ročenka životního prostředí ČR a další odborné monografie, např. Čtvrtstoletí životního prostředí samostatné České republiky, kde je celá řada pojmů vysvětlena.

Klima

Emise skleníkových plynů	57 777 407 tun CO ₂ -ekv. <small>od začátku roku</small>	66 tun CO ₂ -ekv. <small>od načtení stránky</small>
+ Další informace		
Emise skleníkových plynů na obyvatele	4 894 780 g CO ₂ -ekv. na obyvatele <small>od začátku roku</small>	6 g CO ₂ -ekv. na obyvatele <small>od načtení stránky</small>
+ Další informace		
Emise skleníkových plynů z energetiky	18 785 965 tun CO ₂ -ekv. <small>od začátku roku</small>	24 tun CO ₂ -ekv. <small>od načtení stránky</small>
+ Další informace		
Emise skleníkových plynů z dopravy	7 207 664 tun CO ₂ -ekv. <small>od začátku roku</small>	9 tun CO ₂ -ekv. <small>od načtení stránky</small>
+ Další informace		

Klima

Emise skleníkových plynů	51 914 035 tun CO ₂ -ekv. <small>od začátku roku</small>	1 139 tun CO ₂ -ekv. <small>od načtení stránky</small>
--------------------------	--	--

Další informace

Poznámka:

Jedná se o agregovaná data emisí skleníkových plynů, mezi které patří CO₂, CH₄, N₂O a F-plyny. Data jsou přepočtena na ekvivalenty CO₂ dle koeficientů radičního ohřevu (CO₂ = 1, CH₄ = 25, N₂O = 298, F-plyny - zde záleží na konkrétní látce, ale radiční účinnost je o několik řádů vyšší než CO₂). V celkových emisích skleníkových plynů jsou zahrnuty emise a propady ze sektoru LULUCF (využití území, změny ve využití území a lesnictví) a nepřímý CO₂ vznikající chemickými procesy přímo v atmosféře.

Další informace a zdroj dat:

[ISSaR CENIA \(emise skleníkových plynů\)](#)
[UNFCCC \(kompletní submise v CRF formátu a Národní inventarizační zpráva\)](#)
[UNFCCC \(kompletní submise v CRF formátu a Národní inventarizační zpráva\)](#)
 Hodnota vychází z dat roku 2019

Webinář ke službě programu Copernicus pro monitorování atmosféry

Ve čtvrtek 13. května jsme uspořádali druhý ze série webinářů, která se věnuje vybraným službám programu Copernicus. Na přípravě webináře se podílel rovněž Český hydrometeorologický ústav a jeho obsah byl zaměřen na **službu pro monitorování atmosféry**.

Na webináři mimo jiné zaznělo, na jaké oblasti se zaměřuje služba programu Copernicus pro monitorování atmosféry, jak se využívají meteorologické družice k monitorování atmosféry a čistoty ovzdu-

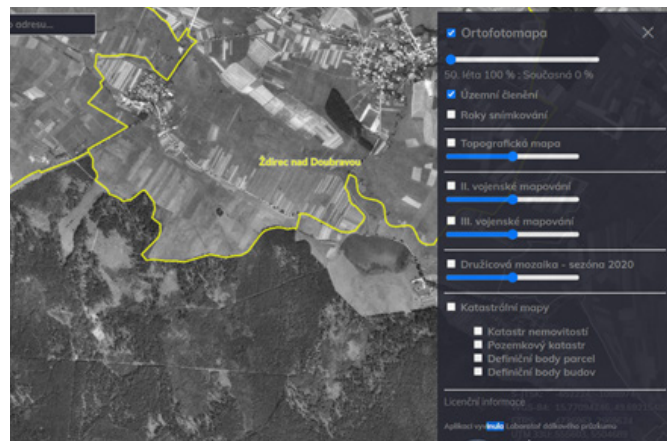
ší, jaké družice ze skupiny Sentinel programu Copernicus se k monitorování atmosféry používají a proč právě tyto a jaké jsou příklady využití dat a informací z programu Copernicus v oblasti monitorování atmosféry.

Záznam 2. webináře i prezentace jednotlivých účastníků jsou dostupné [zde](#). První webinář, který se věnoval službě pro monitorování území, je rovněž včetně prezentací ke shlédnutí [zde](#).

Nová mapová aplikace Rastrová data

Spustili jsme novou mapovou aplikaci **Rastrová data** určenou pro analýzy obrazových dat. Obsahuje historickou ortofotomapu, současnou ortofotomapu, mapy II. a III. vojenského mapování, topografickou

mapu, družicovou mapu a zobrazuje i katastrální mapy s možností libovolných kombinací prolínání všech vrstev. Mapovou aplikaci vyvinula [Laboratoř dálkového průzkumu CENIA](#). Je určena pro nej-

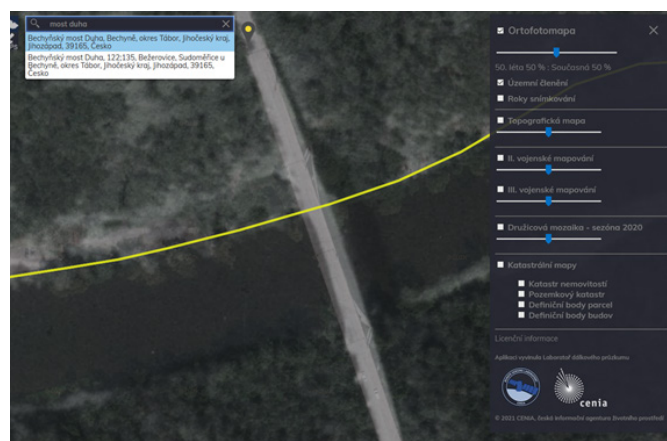
širší veřejnost, které nabízí přehledné uživatelské rozhraní vytvářené s cílem intuitivního a jednoduchého ovládní všech funkcionalit.

Aplikace svým zaměřením navazuje na dřívější web Kontaminovaná místa, **nabízí však nové funkcionality**, je založena na aktuálních technologiích a představuje moderní, minimalistický design. Aplikace je optimalizovaná pro použití na počítačích, tabletech i na mobilních telefonech, což **umožňuje její využití i v terénu**. Díky podpoře GPS a zobrazení aktuální polohy na mapě budete i v přírodě, s mobil-

ním přístrojem v ruce, přesně vědět, kde se nacházíte. Pro vyhledání požadované adresy nebo lokality slouží vyhledávací políčko s našeptávačem.

Kromě názvů obcí, katastrálních území, adres a místních názvů je možné vyhledávat např. i názvy horských vrcholů, významné objekty, známé stavby, sídla úřadů, provozovny podnikatelských subjektů a mnohé další.

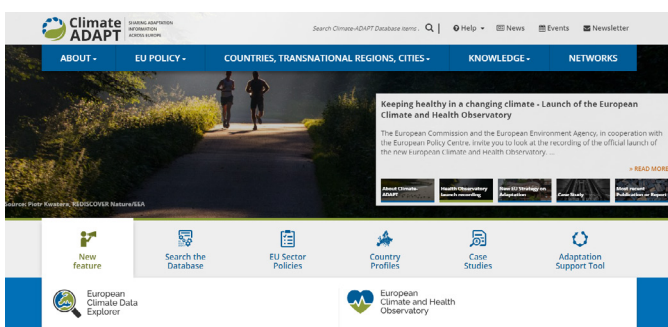
Věříme, že aplikace bude využívána nejen zájenci o přírodu a historii, ale i mnoha dalšími uživateli se zájmem o krajinu kolem nás a její historický vývoj, např. v environmentálním

vzdělávání a volnočasových aktivitách. Sledovat je možné např. vývoj zalesnění, lokality pohraničního opevnění, polohu zrušených železničních tratí, budovy v zaniklých obcích

v pohraničí, vývoj povrchových lomů a dolů, postup výstavby infrastrukturních staveb apod. Další využití záleží pouze na fantazii uživatele.

Platforma Climate-ADAPT a nová strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu

Na začátku roku 2021 přijala Evropská komise novou strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu, ve které vytyčuje postup přípravy na nevyhnutelné dopady klimatických změn. Nově navržená strategie staví na strategii pro přizpůsobení se změně klimatu z roku 2013, ale jejím jádrem už nejsou snahy o porozumění celému problému ani plánování, nýbrž **posun k vypracovávání konkrétních řešení a jejich realizace.**

Do evropských opatření v oblasti klimatické adaptace by měly být zapojeny všechny části společnosti a všechny úrovně

veřejné správy v EU i mimo ni. Cílem EU je dosáhnout společenské odolnosti vůči změně klimatu a rozšířit znalost o dopadech změny klimatu a možnostech přizpůsobení.

Adaptační opatření se musí zakládat na spolehlivých údajích a nástrojích pro posuzování rizik, jimiž mají disponovat všichni občané EU. Za tímto účelem se momentálně pracuje na zdokonalení a rozšíření **evropské platformy pro poznatky o adaptaci Climate-ADAPT**, kterou řídí a vyvíjí Evropská agentura pro životní prostředí. Tato platforma bude doplněna o specializované stře-

disko European Climate and Health Observatory, které umožní lépe sledovat a analyzovat zdravotní dopady změny klimatu a předcházet jim. Cílem

platformy je informovat uživatele o adaptační politice na úrovni EU a sloužit jako vstupní bod pro další zdroje informací o adaptaci v Evropě.

